2008 жыл, 14-чю ОКТЯБРЬ, ГЕУЮРГЕ КЮН. № 198 (18049)

ЗАМАН

ГАЗЕТ 1924 ЖЫЛДАН БЕРИ ЧЫГЪАДЫ

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

БАГЪАСЫ 3 СОМДУ

МИТИНГ

Мамырлыкъны къоруулай, жанларын бергенлени эсгериуню кюню

Арсен Каноков бла Бечелланы Илиас стеланы ачадыла.

Законсуз сауутланнган къауумла Мындан юч жыл алгъа республикаыны ара шахары Нальчикге чабыуулукъ этгенديле, 13-чю-14-чю октябрьде кёп адамла аланы къолларындан жюолгъандыла. Бек алгъа право низамны сакълагъанладан 35-си, мамыр адамладан 12-си мурдарланы къолларындан ёлгенديле, 93 адам къыяу тапхандыла. Ол кюн аманлыкъчылагъа къажау кюрешде жигитлик этгенледен 300-ден артыкъ къуллукъчу къырал саугъалагъа тийишли болгъандыла. Айхай да, аланы кёбюсюне ёлгенден сора берилгенди орденле, майдалла.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти Арсен Каноковну Указына кёре, быйылдан башлап 13-чю октябрь мындан юч жыл алгъа шахаръ ны право низамны сакълаучу 18 органына боевиклени чабыуллукъларына къажау кюрешде республиканы мамырлыгъын, тынчлыгъын сакълауда жанларын бергенлени эсгериуню кюнюча белгиленирикди. Аны бла байламлы тюнене, 13-чю октябрьде, Нальчикде бир къауум ишле бардырылгъандыла. Алагъа республиканы оноучулары, КъМР-ни Парламентини депутатлары, право низамны сакълаучу органланы келечилери, урушну, урунууну ветеранлары, жамауат организацияланы таматалары къатышхандыла.

Бек биринчи болуп, Россейни Жигити, милицияны полковниги Анатолий Султанович Кяровну атын Нальчикде кеси окъугъан 4-чю номерли орта школгъа атаугъа аталып окъуу юйню арбазында къуанчлу митинг болгъанды. Аны школну директору Римма Нагоева сюзгъаны, Р. МАМИЕВ алгъанды. Ахыры 2-чи бетде.

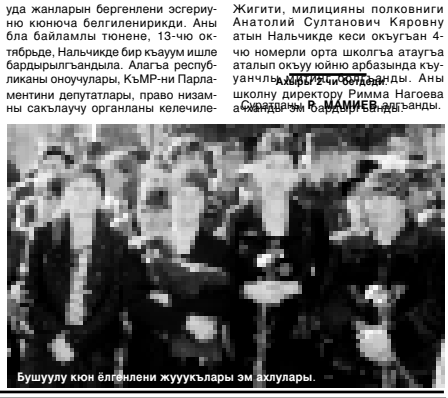

Бушуулу кюн ёлгенлени жууукълары эм ахлулары.

2008 жылда кюзде гражданланы аскерде къуллукъ этиуге чакъырыуну жалчытыу жаны бла мадарланы юслеринден

Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини

УКАЗЫ

1981-1990 жыллада туугъан, 27 жыллары толмагъан эм запасда болмагъан гражданланы «Аскер борчну эм аскер къуллукъну юслеринден» Федеральный законнга тийишлиликде 2008 жылда кюзде аскерде къуллукъ этиуге чакъырыуну жалчытыр муратда **бегим этеме**:

1. Быланы къабыл этерге:

Къабарты-Малкъар Республиканы чакъырыу комиссиясыны къауумун;

Къабарты-Малкъар Республиканы муниципальный районларыны бла шахар округларыны чакъырыу комиссияларыны къауумларын;

2008 жылда кюзде аскерде къуллукъ этерге чакъыряллыкъ гражданланы саулукъларын тинтирик эм багъарыкъ медицина учреждениялары тизмесин.

2. Къабарты-Малкъар Республиканы муниципальный районларыны эм шахар округларыны жер-жерли самоуправлениялары республиканы аскер комиссариатлары, толтуруучу властны органлары, предприятиялары, учреждениялары эм организациялары бла бирге 2008 жылны кёзиюнде тохташдырылгъан болжалны ичинде гражданланы аскерге къуллукъ этерге чакъырыуну жалчытыгъыз деп рекомендацияла бериледи.

3. Къабарты-Малкъар Республикада Ич ише жаны бла министерствогъа гражданланы аскерге чакъырыу бардырылгъан эм командланы ашырыгъан юнледе чакъырыу пунктлада, темир жол станциялада эм республиканы автовокзалларында жамауат низамны жалчытыгъыз, аныча аскерде къуллукъ этиуге чакъырыу бла байламлы ишлеге гражданланы келиулерин жалчытыгъыз деп рекомендация бериледи.

4. Къабарты-Малкъар Республиканы Культура эм информация коммуникацияла министерствосуна гражданланы аскерде къуллукъ этерге чакъырыу бла байламлы ишлени юслеринден халкъгъа дайым билдирип турууну къурагъыз деп рекомендация бериледи.

5. Бу Указ анга къол салыннган кюнден башлап кюч алады.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти **А. КАНОКОВ**.

Нальчик ш., 2008 жылда 29-чу сентябрьде, № 91-АП.

Чакъырыу комиссияларыны къауумлары 3-4-чю бетде басмаланадыла.

Къыргъызны ара шахары Бишкекде Россей Федерациясыны Президенти Дмитрий Медведев Республиканы оноучулары бла тюбешгенди. Ол тюбешиуге Россейни Илмула академиясыны керти члени, Къырал Думаны депутаты, СоциалистУрунууну Жигити Залийханланы Чоккаты жашы Михаил да къатышханды.

СУРАТДА:Къыргъызны Президенти Къурманбек Бакиев бла Залийханланы Михаил.

КъМР-ни Парламентини комитетлеринде

Ахча бла байламлы документ сюзюледи

КъМР-ни 2009-2011 жыллада социально-экономика айныууну прогнозун эмда «КъМР-ни 2009 жылгъа республикалы бюджетини юсюнден» КъМР-ни законопроектин Парламентни къарауына берирни аллында, ала законла чыгъарыучу органны комитетлеринде сюзюледиле. Аграрный политика эм табийгъатны хайырланыу жаны бла комитетни бу жолгъу уллу жыйылыуу да ма ол вопрослагъа аталгъанды .

Анга КъМР-ни Парламентини Председателини орунбасары Натби Бозиев, КъМР-ни финансла министри Азрет Бишенов, КъМР-ни экономиканы айныгъы эм сатыу-алыу министри Мусукланы Алий, КъМР-ни къырал ырысхыгъа бла жер байлыкъларгъа оноу этиу жаны бла министри Мухамед Сохов эм башха министерстволаны бла ведомстволаны келечилери къатышхандыла.

Мусукланы Алий айтханнга кёре, агропромышленность производствону айныгъыну 2009 жылгъа прогноз кёркюмдюлери эл мюлк эм аш-азыкъ продукцияны кёбейтирге себеплик этген баш амалла тынгылы тинтилип алай белгиленнгенديле. Биринчи вариант бла эл мюлк продукцияны ёлчеми 2009 жылда быйылдан эсе 2,6 процентге аслам болугъуна керекди, 2011 жылгъа 8,2 процентге ёсерикди. Ол санда жерчиликни продукциясы 5,5 процентге, малчылыкъны уа 11,7 процентге кёп боллукъду. Мирзеуден 450 минг тонна чакълы бир алынырыкъды, 2011 жылгъа уа ол жети процентге ёсерикди эмда 522,5 минг тоннагъа жетерикди.

Министр малчылыкъны продукциясын къумалы малланы бла юй къанатлыланы санын ёсдюрюню хайырындан кёбейтирге белгиленнгенди. Анга дагъыда 2009 жылда Прохладна районда инвестиция проектге кёре ишлене тургъан тонгуз комплексни продукция чыгъарыр башлагъаны да себеплик этерикди. Андан сора да, къоратылгъан ахчаны къайтарыргъа къолундан келген мюлк ишлеге къырардан болушлукъ этиу кючленирикди. Къырал субсидияланы аспамысы къумалы малла ёсдюрюуге, иги урлукъла чыгъарыугъа, химизация керекле алыугъа, эл мюлк битимлени страхованиялариына эмда малчылыкъны къырал кереклеге сатылгъан продукциясына этилген къоранчланы къайтарыугъа берилликди.

Аш-азыкъ эм жарашдырыучу промышленностьну юсюнден айта, Мусукланы Алий мында производство кючлени толусунлай хайырланыу, тозурагъан технология оборудованияны алышындырыу, оборотда болгъан ахчагъа къоша барыу бла проблемала болгъанлары эсгертгенди. Предприятиляны технология оборудованияларын жангыртыу эмда алай бла къоранчланы азайтыу, качествону продукциясын игилендириу баш магъаналы ишле боллукъдула.

КъМР-ни финансла министри Азрет Бишенов, 2009 жылгъа республикалы бюджетни мурдорун стратегиялы ишле тутадыла эмда КъМР-ни 2009-2011 жыллада социально-экономика айныууну тюзетилген прогнозуну кёркюмдюлери эсге алынгъанды,дегенди. Ол бюджетни баш кёркюмдюлери бла шагъырей этгенди. Эл мюлкге къыралны жанындан болушлукъ федеральный бюджетден бёлюнгген ахчаны ёлчемине кёре этиллигин чертгенди. «Эл мюлк эм чабакъчылыкъ» деген бёлюмге, министр билдиргеннге кёре, 751,5 миллион сом, быйылдан эсе 323,5 миллион сомгъа аслам, «Тёгерекде къудретни сакълау» деген бёлюмге 101,3 миллион сом, 1,0 миллион сомгъа аслам бёлюнюрюгюн билдиргенди.

Докладчыла депутатланы соруларына тынгылы жуап бергенديле. Жыйылыуну Аграрный политика эм табийгъатны хайырланыу жаны бла комитетни председатели Виктор Несутулов бардыргъанды.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

МИЛЛЕТ ПРОЕКТЛЕ

Жангы кабинетле къоллу болгъандыла

Черек районну Бызыны элинде орта школгъа «Билим беру» миллет проектге кёре былтыр химиядан, быйыл а физикадан кабинетле бергендиле. Ол затланы юсюнден орта школну директору Хапаланы Тахир уллу ёхтемлик бла айтханды.

Андан сора да, барды элли школчула ёхтемлеирча, махтанырча затла. Ала элге жууукъда чекчиле орналгъанларында, «Жаш чекчи» деген отряд къурагъандыла. Аскерчиле, школчула да бир бирге къонакъгъа барып, терк-терк тюбешедиле, байрамланы да бирге къурайдыла. Алай бла сабийле, биютюнда бег а абадан классланда окъугъан жашла, жыл саналары жетип, аскерге тебиреселе, ары кёп затха шагъырей болуп барлыкъдыла. Сёзсюз, чекчиле бла байламлыкъ къуллукъ этиулеринде уллу себеплик боллукъду алагъа.

Алгъаракъда уа бызынгылы школчула «Жаш чекчиле» деген конкурсда да хорлап, алчыла болгъандыла

Бизни корр.

Акция

Аскерге чакъырылгъанла къуллукъ этиуню эбине тюшюнюрюкдюле

КъМР-ни Президентини Указы бла 2008 жылда 21-чи октябрьде «Аскерге чакъырылгъанны» кюню деген социальный-патриот магъаналы акция бардырылады.

Аны Нальчик шахары жер-жерли администрациясы РФ-ни гражданинин аскерге алыуну къырал магъаналы ишнича даражасын кётюрюр муратда жаш тёлюню аскер-патриот ниетледе юйретиуню чеклеринде бардырады.

Акциягъа урушну, урунууну, Сауутланнган Кючлени эм право низамны сакълаучу органланы ветеранларыны Нальчик шахар советини, Афганистанны ветеранларыны союзуну, Афганистан урушда сакъат болгъанланы битеуроссей жамауат организациясыны Къабарты-Малкъарда бёлюмюню эмда Нальчикни башха уллу жамауат организацияларыны келечилери къатышхандыла.

Аскер бёлюмлени башчылары акция баргъан кезиуде аскерге чакъырылгъан жашлагъа аскерчиле къаллай юйледе тургъанларын, бош заманларында не зат бла кюрешгенлерин, алагъа къаллай аш ашатханларын кёргюзтюрюкдюле, аскер сауутланы бла техниканы шёндюгю тюрлюлери бла шагъырей этерикдиле, аскерчиле бла тюбешдирип, ушакъла къурарыкъдыла.

Нальчик шахарны администрациясыны пресс-службасы.

Съезд

Кёп затха эс бурулгъанды

Шабат кюн Нальчикде Къулийланы Къайсын атлы Малкъар драма театрны арбазында «Малкъар халкъны старейшинала совети» (МХСС) жамауат организация кесини съездин бардырыгъанды.

Аныача, Старейшинала советни члени Этезланы Бахауатдин бу иш организацияны кезиулю отчёт-айыруы жыйылыуу болгъанын эм уставха кёре жыл сайын бардырылыргъа кереклисин билдиргенди.

Къысха доклад бла съездде Советни председатели Сабанчланы Исмайыл сёлешгенди. Аланы организациялары республиканы жеринде россейли законла ишлерлерин излегеннлерин айтханды, отчёт кезиуню ичинде тамамлагъан ишлени юслеринде билдиргенди.

«Уставха кёре, биз милле культураны, адетлени тёрелени айнытыу бла кюреширге керекбиз. Болсада биз Хасания, Акъ-Суу эллени статуслярын тохташдырыуну, элле аралы жерлени да къайгъыларын кёргенбиз»,-дегенди Исмайыл. Республиканда мамырлыкъ эм бир бирни ангылаулукъ болурларын сюйгенлерин да чертгенди ол.

Жыйылыуда Советни члени Бабаланы Руслан, Кёнделенден Залийханланы Клара, башха эллени келечилери да сёлешгенديле. Ахырында съезд резолюция къабыл этгенди.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

Жкх

Ремонт этилликле белгили болгъандыла

Кёп фатарлы юйлеге капитальный ремонт этиую Федеральный целевой программасына кёре, бюгюнлюкде Нальчикде 51 юйден ремонт жаланда онекисине этиллики.

Ол болушлукъну къыралдан кёп фатарлы юйледе жашап, аны управлениясыны тюрлюсюн, сёз ючюн, управляющий компания (УК) неда товарищество къурап (ТСЖ), сайлагъанла, ремонт ишлени бардырлыкъ подрядчикни тапханла эм чыкъгъан багъаны 5 процентин тёлегенле табарыкъдыла.

Быйыл ол ишлеге 136 миллион сом бёлюнгген эди. Аны бла бирге 2009 жылгъа да заявениялагъа къарайдыла. УК-ланы бла ТСЖ-ны ишлерине шахар администрация контроллукъ этгенлей турлукъду.

КЪАСЫМЛАНЫ Аминат.

Жангылыкъда

«Синева» 11,5 минг километрдеги илишаннга тийгенди

РФ-ни Президенти – Къыралны Къоруулануы кючлерини Баш командующуси - Дмитрий Медведев «2008 - тактика аскер юйрениуле» деген ат бла Баренцево тенгизде бардырылгъан юйрениулеге къараргъа келгенинде, аны вертолёту Север флотну башчысыны кемесине къонгъанда, анга тенгизчиле жарыкъ тюбегенديле. Командующий алгъа морякла, аланы ишлери, кеме, кемени сауутлары бла шагъырейленнгенди.

Сора аскер юйрениулени чеклеринде жангы континентле аралы «Синева» деген ракетаны сынауну шагъаты болгъанды: Баренцево тенгизде суу тюбюнде жюзюучю кемеден - субмаринадан атдырылгъан ракета, 11,5 минг километрни барып, Шош тенгизде илишанны ургъанды.

- Аллай чекге эндиге дери бир кишини топ-огъу жеталмагъанды. Бу ракетаны чыгъаргъанланы, аны жетишимли сынагъанланы жюрегимден алгъышлайма. Ол иги жетишимди, бизни «Синева» ракеталарыбыз перспективалы сауутдула. Аллай классны ракеталадан бири да учалмагъанды аллай узакълыкъгъа эндиге дери, - дегенди Президент.

Аднан сора Дмитрий Медведев къыралны оноучулары аскерни жангыча къурар муратлы болгъанларыны юсюнден айтханды.

Бир жолгъа 8-10

Бир жолгъа 8-10 тонна элтген ракета

Озгъан байрым кюнню ингиринде, Баренцево тенгизде аскер юйрениулеге къарап бошагъандан сора, Дмитрий Медведев Архангельскени къатындагъы Плисецкий космодромда болгъанды. Президент анда «Союз-2» деген ракета комплексге къарагъанды. Бу комплекс къыралны кесинде чыгъарылгъан детальладан къуралгъанды. Келе тургъан 10-15 жылны ичинде космос станциялагъа жюк ташыуда хайырланылыкъ транспортду. Бир жолгъа 8-10 тонна жюкню элталлыкъды.

Къыралны башчысы келирден алгъа бу космодромда экологла да болгъан эдиле. Ала хауада эм сууда табийгъат мардаладан озгъан бир тюрлю тюрлениуле тапмагъандыла.

Дмитрий Медведев космосну иелеуде, космос техниканы сынагъанда да ёлгенлеге жораланнган эсгертмеге гюлле салгъанды.

Ахча болмаса...

- Украинада жангы парламентге депутатланы айырыу, эштада, айтылгъан болжалда - 7-чи декабрьде - бардырылыкъ болмаз, сюд даулашла баллангъаныны хатасындан, - дейдиле политикле.

Президент Виктор Ющенкогъа къажау урушну премьер-министр Юлия Тимошенко эм ол башчылыкъ этген депутат блок башлагъандыла. Президентни парламентни чачарыгъа деген указы Конституциягъа терс келеди деп. Андан сора айырыуланы бардырыргъа къыралда ахча жокъду деп. Ол халны халкъгъа ангылатыргъа деп Юлия Тимошенко, ауруп тургъанлай, бир сагъат чакълы заманны сёлешгенди телевизор бла. Ара айырыу комиссия уа, Президент буюргъанды деп, Правительстводан резерв фонддан 417 миллион гривня тилегенди, ол а 85 миллион доллар чакълы бирди.

Правительство аны берирге унамайды. Ара айырыу комиссия уа аллай бир ахчаны къайдан табайым деген сагъышха къалып турады.

Жер тебиу

Чечен Республикада уллу жер тебиу болгъанды, аны хатасындан 13 адам ёлгенди, 80 чакълы бир адам жаралы болгъанды, аладан бир бёлеги ауур жаралыладыла. Жер тебиуню хатасындан бир-бир журтла да оюлгъандыла.

Бу жер тебиу Дагъыстанда, Ингушетияда, Север Осетияда, Къабарты-Малкъарда да сезилгенди.

Боран тереклени, машиналаны аудургъанды

Испанияны запад тенгиз жагъасын ургъан къаты боран Валенсияны тийресинде уллу тереклени тамырлары бла чыгъарып атханды, машиналаны аудургъанды, электроызланы юзгенди. Суу басарыкъды деп къоркъуп, власть органла аэропортланы, бир бёлек автожолланы жапхандыла. Жууукъ кюнледе къаты сакъ жаунла боллукъдула деп билдиргенديле синоптикле. Адам ачыгъанды деп билдириу болмагъанды.

Басмагъа **ХУЧИНАЛАНЫ Ануар** хазырлагъанды.

Мамырлыкъны къоруулай, жанларын бергенлени эсгериуню кюню

Гюлле салгъан кезиу.

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Ол, Анатолий бу школда бек иги окъуучуланы санында болгъанын белгилей, аны урнуу, жашау жолларындан хапарлагъанды, аманлыкъчыланы къолларындан жолгъанына саулай педагог коллектив бирден бушуу этгенин айтханды эм сёзню КъМР-ни Парламентини Председателини заместителю Людмила Федченкогъа бергенди. Ол, мындан юч жыл алгъа Нальчикге уллу къыйынлыкъ сынаргъа тюшгенин белгилей, бандитлеге къажау кюрешде право низамны сакълаучу органланы жигитликлерин, батырлыкъларын белгилегенди. Аланы жигитликге кёллендирген офицерлени бири Анатолий Кяров болгъанын айтханды.

Ызы бла сёзню КъМР-ни Ич ишлерини министерствосуну ветераны Михаил Гончаренко алгъанды. Ол Анатолий Кяровну эттеден таныгъанын, аны адамлыкъ даражасын, кишилигин юлгюге келтире, окъуучуланы, анга ушаш, Ата журтха тюз ниетли къуллукъ этерге чакъыргъанды. Школчула да, кеслерине сёз берилгенде, билим алыуда, туугъан журтха къуллукъ этиуде игилеге тенг болургъа таукелликлерин билдиргендиле.

КъМР-ни ич ишлерини министри милицияны генерал-майору Юрий Томчак жыйылгъанланга Анатолий Кяровну ишине, къуллугъуна кертилигин белгилей, биогюн аны ата 2008 жылда КъМР-ни бек иги школу деген атны жюрютген Нальчикде 4-чю номерли школгъа аталгъанын айтханды.

Андан сора сёз Анатолий Кяровну юй бийчеси Асият Кяровагъа берилгенди. Ол республиканы оноучуларына, Ич ишлени министерствосуна эм школну коллективине эрини аты ёлюмсюз болуру ючюн къайгъыргъанларына жюрек ыразылыгъын билдиргенди.

Митингге жыйылгъанла школну вестибюлюнде Анатолий Солтанович Кяровну намысына ишленген мемориал къанга бла шагъырейленгендиле, анга гюлле салгъандыла.

Ызы бла 13-чю октябрьге аталып, Келишиулюкню майданында уллу жыйылыу болгъанды. Анга КъМР-ни Президенти Арсен Каноков, КъМР-ни Парламентини Председатели Бечелланы Илиас, КъМР-ни Правительствосуну Председатели Андрей Ярин, КъМР-де баш федеральный инспектор Александр Меркулов, КъМР-ни ич ишлерини министри Юрий Томчак, Правительствону Ич ишлерини министерствосуну энчи составыны офицерлери, жамаат бириги-иулери, дин ахлуланы келечилери, 2005 жылда 13-чю октябрьде ёлгенлени ахлуланы, политика партияланы келечилери, студент жаш тёлю къатышхандыла. Къууанчлы митингни Нальчик шахарны администрациясыны башлысыны къуллугъун толтургъан Виктор Сорокин ачханды эм бардыргъанды. Анда республиканы оноучуларындан кёпле сёлешгендиле. Ала Нальчикни боевикледен сакъларгъаллагъа, жанларын тынчлыкъ, ырахатлыкъ болур ючюн бергенени атларын уллу жюрек ыразылыкъда айтхандыла. Андан сора Россейни жигитлери деген стелада Россейни къоркъуучулугъуну федеральный службасыны КъМР-де управлениясыны къуллукъчусу Александр Владимирович Красиковну эм КъМР-ни Ич ишлерини министерствосуну управлениясыны таматасы полковник Анатолий Султанович Кяровну – Россейни жигитлерини - атлары жазылып, алагъа республиканы оноучулары эм алайгъа жыйылгъанла гюлле салгъандыла.

Андан сора тюнене, 2005 жылда 13-чю октябрьде, бушуулу кюнлени эсге тюшюре, милицияны къуллукъларын толтура ёлгенлерини эсгертмесини къатында Махтаулукъну аллеясы боллукъ жерге таш орнатылгъанды, анга гюлле салынгъандыла.

Жыйылгъанла алайдан Музыка театргъа келгендиле. Мында да сёз 13-чю октябрь мындан арысында да Нальчикге чабыуулукъ этгенлеге къажау кюрешде ёлгенлени эсге тюшюрюню кюню боллугъуну юсюнден баргъанды. Анда сёлеше, КъМР-ни Президенти Арсен Каноков биогюн биз бери жанларын тюзлюк ючюн бергенлени атларын эсде тутаргъа, аланы жигитликлерини, кишиликлерини юсюнден айтыргъа жыйылгъанбыз, дегенди. Ол андан ары сёзюнде республиканы социальный, экономика жашауунда арт жылламда иги жанына тюрлениуне болгъанларын белгилегенди. Сёз ючюн, бюджет 2,5 керге ёсгенин, дотация алыу иги кесекге кысыхаргъанын, иш хакъ тёлеу ёсгенин чертгенди. Алыкъа проблемала бардыла, аланы кетере барлыкъбыз, жаланда бирлик, кёлишиулюк болургъа керекди республиканы, дегенди.

КъМР-ни Парламентини Председатели Бечелланы Илиас да республиканы мамырлыкъ, тынчлыкъ болур ючюн, власть органла уллу къыйын салгъанларын, право низамны сакълаучу органла кече-кюн демей аманлыкъчылыкъгъа къажау таукел кюрешгенлерин айтханды.

Ахырында Арсен Баширович боевиклени къолларындан жоюлгъанланы ахлуларына фатарла алыргъа ордерле бергенди.

Ахлулары ёлгенлени атларындан Рахайланы Вадим бла Асият Кярова сёлешгендиле. Ала республиканы оноучуларыны, Ич ишлени министерствосуну жанындан КъМР-ни ырахат жашауу ючюн жанларын бергенлени юйюрлерине дайым къайгъырып тургъанларын айтхандыла, алагъа ыразылыкъларын билдиргендиле эм жыйылгъанланы, аманлыкъчылыкъны жолун кесер ючюн, бирингирге чакъыргъандыла.

ТЕММОЛАНЫ Мухадин.

Солдан онгнга: Отарланы Къурман, «Спектр» обществону таматасы Александр Гисак, Уяналаны Кязим эм аны орунбасары Борис Балагов.

Тырнауузчула суукъдан апчымаз ючюн

Ишни къыстау кезиую.

нистр Уяналаны Кязим, аны орунбасары Борис Балагов, Элбрус районну район администрациясыны башчысы Отарланы Къурман иш этиплик объектлеге адамланы, къауум-къауумлагъа юлешип, жибередиле.

Бир кесекден биз изеуге къатышханла къалай ишлегенлерин кёрюргe объектден объектге баргъанбыз. Бек биринчи «Социальный городок» деген микрорайондагъы котельнягъа келебиз. Мында тёрт меговатт кючлери болгъан юч италиялы котёлланы монтажы бошала тура эди. Ишлегенле уа аны ичин, пол боллукъ жерин, арбазын толуракъ къатыш зыгъыр бла тюзете, котёллагъа къошулгъан быргъыланы боя тура эдиле. Мында биз Тырнауз шахарда битеу жангы котельнланы къуруулларын министерствону жаны бла чечекленген жуаплылыгъы болгъан «Спектр» общество бардыргъанын, башхача айтханда, генеральный подрядчик ол болгъанын соруп билдик.

- Тырнауузну тюрлю-тюрлю микрорайонларында котельнягъа тогъуз боллукъдуна. Быйыл аладан хайырланыргъа берилгенлери да бардыла. Сёз ючюн, «Стадион» микрорайондагъы, - дегенди Борис Балагов ары баргъаныбызда. - Газны жиберип, жандырыл да кёргенбиз, анга къарагъа келген комиссия чурум тапмагъанды.

Андан сора башха котельнягъа баргъанбыз. Алада, башда айтылгъаныча, тапландыры эм боя ишле этиле тура эдиле.

Битеу шахаргъа жылы суу берген жангыз бир ара котельня болуп тургъанды, аны ючюн уа кёп къатлы юйледе фатарланы адамыча жылытыргъа жетмей эди. Нек дегенде жылыу сетьлени онтёрт километри жерни башы бла барып, юйлеге жетинчи жылыуну иги кесеги хауагъа кетип тургъанды. Энди уа ол сетьлени жарымындан асламы жер тюбю бла барырча этиле турады. Алай бла шёндю ишлене тургъан котельняланы хайырлылыкълары 94 процентге жетеригди.

Объектлеге жолоучулугъубузну ахырында министр Уяналаны Кязимден бир къауум соруугъа жууап этерин тилегенбиз.

- Кязим Хажи-Муратович, бу изеуню мураты не бла байламлы болгъанды эм аны башламчысы кимди?

- Бу ишни башламчылары бизни министерство бла Элбрус районну район эм шахар администрацияларыдыла. Муратыбыз а, къуру да оноу этип турмай, Тырнауз шахарда котельняланы къуруулларын жылыу бериллик сезонгга бир да болмаса бир-эки кюннге алгъа тепелеп бардыкъ. Кертисин айтханда, алада алыкъа иш кёпдю. **Сизни оюмугъузгъа кёре, жылыу бериллик кезиуге ала хазыр боллукъмудула?**

- Да бизни муратыбыз да олду, изеуню да аны ючюн къурагъанбыз. Къурулуш-монтаж ишле терк атламла бла барадыла. Ол объектледе дайым да ишлет тургъан къурулушчулагъа болушургъа министерствону, Элбрус районну район эм шахар администрацияларыны аппаратларыдан 69 адам келгенди. Бизни баш борчубуз котельняланы быйыл юйлеге жылыу берирча этергеди да, ол муратыбыз толур деп ышаныпбыз.

- Котельняланы битеу оборудованияларын Италиядан келтиргенбиз дейсиз. Сайлау анга нек тюшгенди?

- Билемисиз, ким да къайдан не зат сатып алса да, бек алгъа аны качествосуна, багъасына къарайды. Быллай котельня оборудованияла чыгъарыучу фирманы излей айланнгенбыз да, эки жаны бла да биз Италия бла тап келишгенбиз эм аны сайлаубуз да ол себепден болгъанды.

Орнатылгъан жангы котельня.

ТОКУМАЛАНЫ Хусейн.
Суратланы **МАМАЙЛАНЫ Алий** алгъанды.

«Мисс КБР - 2008»

Бек ариу Тюркде солурукъду

Орта кюн Нальчикге ариулукъну «Мисс КБР - 2008» конкурсу бардырылгъанды. Анга 20 кыз къатышхандыла эм республиканы белгили артистлери ол байрамны кеслерини жырлары бла жарытхандыла.

Ариулукъну ингири тёрт кесекден къуралгъанды. Бек алгъа кызла барысы да сахнагъа коктейл жыйрыкълада чыкъгъандыла. Аланы араларында школчула, студентле, тепсеучюле да бар эдиле. Ол жолгъу конкурсну энчилигине уа анга, нек эсе да, бир таулу кыз да къатышмагъанын санаргъа боллукъду.

Конкурсну сюзген жюриде «Миссс России» конкурсну регион бёлюмюню директору Александр Авоев таматалыкъ этгенди. Анга дагъыда КъМР-ни сыйлы артисти Текуланы Амур, КъМР-ни Жаш тёлюню эм жамаат организацияланы ишлери жаны бла кыырал комитетини председатели Борис Паштов, «Единая Россия» политика партияны регион бёлюмюню исполкомуну таматасы Владислав Дятченко, «Черек-1» ООО-ну генеральный директоруну заместители Аккыланы Мухтар, «Вице-Мисс Мира» Наталья Капленко эм дагъыда башхала бар эдиле.

Биринчи турдан сора алагъа 20 кызыдан онбешисин къояргъа керек эди. Къыйын болса да, жюри, ол жумушну тынгылы толтуруп, конкурсну экинчи кезиуюне-кийимлени коллекциясын кёргюзтюуге - ётгендиле. Андан сора ол къаурмдан 10-сун сайларгъа керек эди. Жюри ол жумушну толтургъунчу уа Текуланы Амур ары келгенле бла ариулукъну юсюнден кысыса ушакъ этип эм залда олтургъан кызла сахнадагъылагъа аз да хорлатмагъанларын чертип, орус тилде «Сюймекликни череги» деген жырын айтханды. Андан сора сахнагъа Лилу, Султан Хажироков, Ияра, «Арт-Синдикат» жырчы къауум эм башхала чыкъгъандыла.

Андан сора жюри айыргъан оноулан спорт-тепсеу конкурсда кеслерини хунерлерин кёргюзтгендиле.

Конкурсну кезиуюнде «IDEALNO.NET» Интернет-сайтны конкурсунда хорлагъан кызыланы бла жашланы саугъалау да болгъанды.

Алай бла, жюрини оноуна кёре, эришиую финаланы Ксения Горбенко, Лорина Ажагоева, Ирина Бородина, Индира Межгихова эм Лидия Хачетлова чыкъгъандыла. Ол бешисине конкурсну ахыр кесегинде ингирни бардыргъан Марина Гумованы ючюшер соруууна тюз жууап бергирге керек эди. Мында бек иги кёрюмдюню Лидия Хачетлова болдургъанды. Ол берилген юч соруугъа да тюз жууап тапханды.

Лидия Хачетлова.

Андан сора жюри оноулашыргъа жарым сагъатха кетгенди. Къайтхандан сора ол конкурсну итогларын белгили этгенди. Алагъа кёре, Горбенко Ксения «Мисс Грация» атха тийишли болгъанды. Анга саугъагъа сотовый телефон берилгенди. «Мисс Зрительских симпатий» атны эм бриллиант комплектни Индира Межгихова алгъанды. «Экинчи Вице-Мисс» Лорина Ажагоева болгъанды. Саугъаны анга «Черек-1» акционер общество этгенди. Аны Аккыланы Мухтар бергенди. «Биринчи Вице-Мисс» атха Ирина Бородина тийишли кёрюлгенди. Анга саугъагъа 40 минг сом берилгенди. «Мисс КБР-2008» деген сыйлы атха уа КъМКъУ-ну студенткасы Лидия Хачетлова тийишли болгъанды. Къабарты-Малкъарны бек ариу кызына саугъаны-50 минг сомну - «Единая Россия» политика партияны регион бёлюмю эм партияны регион фонду бергендиле. Лидия, андан сора да, Тюркню курортларындан бирине экеуленнге путёвка бла саугъаланнганды. Ары ол эгечи бла барыргъа айтады.

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.
Суратны **ТОЛГЪУРЛАНЫ Камал** алгъанды.

Бюгюн Стандартланы битеудуния кюнюдю

Алимле эм инженерле, промышленностьда урунгъанла, бизнесни келечилери жыл сайын 14-чю октябрьде Стандартланы битеудуния кюнюн белгилеучюдюле. Стандартла бизнес, правительство эм общество тюбей тургъан кёп тюрлю проблемаланы тамамлауда уллу магъананы тутадыла. Тийишли стандартла болмай, миллет экономиканы айныгъра амал жокъду. Ала социальный сферани, билим бериую, хайырланыучуланы эркинликлерин, тёгерекдеги къудуртни къоруулауну, саулукъ сакълауну, жашауну къоркъуусузлугъун жалчытыуда хар звеносунда да келерини ишлерин этедиле.

«Къабарты-Малкъарны стандартизация, метрология эм сертификация арасы» федеральный къырал учреждениясы таматасы Юрий Шурдумовдан байрамлары бла байламлы стандартланы юсюнден газет окъуучулагъа толуракъ хапар айтырын тилегенбиз.

Магъаналы жумушланы тамамлай

- Быйыл Стандартланы битеудуния кюнюню баш темасы индустрияда стандартизациялау болгъанды, - деп баллагъанды хапарын Юрий Шурдумов. – Биогюнлюкде миллионла бла адамланы иш бла жалчытхан къурулуш дуния экономиканы бек кючлю бёлюмюне айланнганды. Битеу дунияда, айныгъан, айныл тургъан къыралладача, шахарланы къурулушлары терк атламла бла бардыраладыла. Бу иш жер жюзюнде жашагъанланы излемлерин жалчытыуда болмагъанча уллу магъананы тутады. Къурулуш индустрия экономиканы, социальный эм экология сфераланы тутхучу айныуларын жалчытыу жаны бла дуния промышленностьну бек уллу бёлюмлеринден бирине айланнганына сейир этерча тюйюлдю.

Качество эм стандарт бир бирден айырылмазлыкъ затла болгъаны белгилиди. Аны себепли къурулуш норматив базаны игилендирирге керекди. Россейни къурулуш комплексинде миллет стандартланы 800 тюрлюсю бардыла. Ол документлени кёбюсюн жангыртыргъа эм шёндюгю заманны излемлерине тийишли этерге керекди. Къурулуш бёлюмню айныгъуну 2011 жылгъа дери нормативь мурдоруна жангыдан къарап, аны тюрлендирирге план бардыла.

Кёп ёмюрлю тарыхы болгъан ата журтлу стандартизация битеудуния сообществону стандартизациясында тийишли жерни алады. Алимле эм специалистле кёп жылланы ичинде бизни къыралны жайыу бизни учреждениясы бек магъаналы борчларыдыла. Техника регламентлени эм стандартланы федеральный информация фондунда шёндю 200 минг документ, ол санда жыйырма юч минг республикалы эм къырал стандартла, 34 классификатор, 26 мингден аслам халкъла аралы стандартла, тыш къыралланы 100 мингнге жуукъ миллет, тыш къыраллы обществоланы бла ассоциацияланы 25 мингнге жуукъ стандартларды бардыла.

«Къабарты-Малкъарны стандартизация, метрология эм сертификация арасы» федеральный къырал учреждениясы миллет стандартла, къыралла аралы стандартизациясы, метрологияны жорукълары; башчылыкъгъа алынырыкъ документле, метрологияны юсюнден методика кёргюзтюуле, инструкцилеа, рекомендацияла дегенча эм кёп башха официальный норматив документлени бек уллу фонду бардыла.

Ара хайырланыучуланы норматив документлени юслеринде керекли информация бла жалчытыуда, юридический эмда энчи иели лицолагъа кёп тюрлю жумушла этеди.

Ёлчеуле бир кибик болурларын жалчытыу, араныча, тинтиучю учрежденияны да ишлерини тёрели кесегиди. Ёлчеулени кыырал системасы къаты кюрешмесе эди, бюгюнгю жашау къаллай боллугъун кёз аллынга келтирген окъуна къыйынды. Аны иши «Ёлчеуле бир кибик болурларын жалчытыуну юсюнден» Россей Федерацияны Закону бла тохтаущырылады.

Араны метрология службасы ёнчелеучю кереклени эки жюзден аслам тюрлюсюн тинтирге эркинлик берген аккредитациясы болгъан республикада жангызды. Жыл сайын 60 мингнге жуукъ ёнчелеучю керекле тинтиледиле, ол санда жылыуну, газны, сууну, электрокючню эсеплеучю приборла, базманла эм медицинада ёнчелеучю затла.

Предприятияланы заявкаларына кёре, ара метрология жумушланы да тындырады. Ол санда юридический лицоланы метрология службаларына аккредитация этеди, лабораториялада ёлчеуле не халда болгъанларына багъа бичеди, производство неда жумушла этиу метрология жаны бла къалай жалчытылыннганларына къарайды.

Республиканы предприятияларыны бла организацияларыны излемлерин эсге ала, ёнчелеуню эталонларын алып, токну бийик вольтлу трансформаторларын, электрон радарланы, алкометрлени эм алкотестерлени, телефон сёлешиулени заманын тергеген системаланы эм ёлчеулени башха средстволарын да тинтип башлагъанбыз.

Араны сынау лабораториясы аш-азыкъ продукциягъа бла сырьёгъа, мал ашлагъа, отлукъ-жау материаллагъа толу анализле этеди. Ол шёндюгюлю сынаучу оборудование эм бек тюз кёргюзтген ёнчелеучю керекле, норматив документле бла жалчытылыннганды. Анда сынаулана итогларын тюз чыгъара билген бийик усталыкълары болгъан специалистле ишлейдиле. Продукцияны тогъуз минг тюрлюлерини юсю бла жыл сайын 1,2 минг тинтиу бардырылады.

Манга берилген онг бла хайырланып, кеслерини хунерлерин, билимлерин эм сынауларын стандартизация, метрология эм сертификация ишге берген республиканы битеу специалистлерин газетни юсю бла Стандартланы битеудуния кюню бла алгъышларгъа сюеме. Мындан ары да жангы жетишимлеге жетигиз, ж ашауугъузда саулукълу, ырахатлы болугъуз.

Ушакъны **ЗУБЕЙР улу Х.** жазып алгъанды.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини 2008 жылда 29-чу сентябрьден 93-УП номерли Указы бла къабыл этилгенди

Къабарты-Малкъар Республиканы чакъырыу комиссиясыны

КЪАУУМУ

Къабарты-Малкъар Республиканы чакъырыу комиссияны баш къаууму

Каноков А.Б. – Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти (комиссияны председатели)

Гаджибалаев Г.Я. – Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссарыны кьуллугъун болжаллы халда толтура тургъан (комиссияны председателини орунбасары)

Афаунов А.М. – Къабарты-Малкъар Республиканы Физкультура эм спорт жаны бла комитетини председатели

Беева Ж.Т. – Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссариатыны аскер-врач комиссиясыны терапевт врачы

Бицуев В.Г. – Къабарты-Малкъар Республиканы саулукъ сакълау министри

Болдышев В.В. – Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссариатыны аскер-врач комиссиясыны психиатр врачы

Гашаев Х.Б. – Къабарты-Малкъар Республикада Ич ишлени министерствосуну аскер эм аскерде кьуллукъ этиуге чакъырыуну бёлюмюню начальнири

Дорохина Л.А. – Къабарты-Малкъар Республиканы билим бериу эм илму министрини орунбасары

Калмыкова Р.А.– Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссариатыны аскер-врач комиссиясыны врачы- офтальмологу

Карданец Л.Ю. – Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссариатыны аскер-врач комиссиясыны врачы- стоматологу

Кодзоков М.М.– Халкъны иш бла жалчытыу жаны бла Къабарты-Малкъар Республиканы къурал комитетини председатели

Куклин Ю.Г. – Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссариатыны врачы - дерматовенерологу

Кумыков Б.Х. – Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини советнигы

Кушев А.Т. – Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссариатыны аскер-врач комиссиясыны врачы-отоларингологу

Никулина А.Б. – Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссариатыны аскер-врач комиссиясыны секретары (комиссияны секретары)

Аральпов Р.Р. – Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссариатыны хирург врачы, аскер-врач комиссиясыны председатели

Шидова Л.З. – Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссариатыны аскер-врач комиссиясыны врачы-невропатологу

Къабарты-Малкъар Республиканы чакъырыу комиссиясыны резерв къаууму

Ярин А.В. – Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели (комиссияны председатели)

Багов М.В. – Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссарыны орунбасары (комиссияны председателини орунбасары)

Абазов Б.З. – Къабарты-Малкъар Республиканы билим бериу эм илму министрини орунбасары

Байдаев Р.М. – Физкультура эм спорт жаны бла Къабарты-Малкъар Республиканы къурал комитетини баш специалисти

Балахова Н.Ш. – саулукъ сакълау «Республиканская клиническая больница» деген къурал учреждениясыны врачы-терапевт

Гаева А.А. – Къабарты-Малкъар Республиканы саулукъ сакълау министрини орунбасары, КъМР-ни Саулукъ сакълау министерствосуну халкъгъа багъыу-профилактика болушлукъ этиу жаны бла департаментини оночучу

Кочесоков Х.А. – саулукъ сакълауну «Республиканский стоматологический центр» деген къурал учреждениясыны бёлюмюню заведующиси врач-стоматологу

Куготова Ф.Х. – Халкъны иш бла жалчытыу жаны бла Къабарты-Малкъар Республиканы къурал комитетини председателини орунбасарыны кьуллугъун тутуп тургъан

Куклин Ю.Г. – Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссариатыны врачы-дерматовенерологу

Мисроков М.М. – саулукъ сакълауну «Республиканская клиническая больница» деген къурал учреждениясыны баш врачы, врач-психиатру

Сарыалова И.З. – саулукъ сакълауну «Республиканская клиническая больница» деген къурал учреждениясыны бёлюмюню врачы-офтальмологу

Сасиков Б.М. – саулукъ сакълауну «Кожновенерологический диспансер» деген къурал учреждениясыны бёлюмюню заведующиси, врачы-дерматовенерологу

Серебрянская Л.Б.– саулукъ сакълауну «Республиканская клиническая больница» деген къурал учреждениясыны врачы- невропатологу

Снеговская Е.В. – Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссариатыны аскер-врач комиссиясыны медицина сестрасы (комиссияны секретары)

Тапов А.Д. – саулукъ сакълауну «Республиканская клиническая больница» деген къурал учреждениясыны врачы- отоларингологу

Туганов А.С. – Къабарты-Малкъар Республикада Ич ишлени министерствосуну аскер эм аскерде кьуллукъ этиуге чакъыруу бёлюмюню тамата инспектору

Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини 2008 жылда 29-чу сентябрьден 93-УП номерли Указы бла къабыл этилгенди

Къабарты-Малкъар Республиканы муниципальный районларыны бла шахар округларыны чакъырыу комиссияларыны

КЪАУУМЛАРЫ

Нальчик шахар округну чакъырыу комиссиясыны баш къаууму

Сорокин В.И. – Нальчик шахар округну администрациясыны башчысыны кьуллугъун толтура тургъан (комиссияны председатели)

Соблиров М.Х. – Нальчик шахарны аскер комиссары (комиссияны председателини орунбасары)

Абазова Р.Л.– Нальчик шахарны «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны директору

Жирикова М.Б.– Нальчик шахар округну администрациясыны билим бериу эм илму департаментини баш специалисти

Жирикова М.Б.– Нальчик шахар округну администрациясыны билим бериу эм илму департаментини баш специалисти

Максидова М.Н. – саулукъ сакълауну «Поликлиника №2» деген муниципальный учреждениясыны медицина сестрасы, Нальчик шахар (комиссияны секретары)

Овчинникова Т.И. – Нальчик шахарны аскер комиссариатыны тамата врачы, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Унатлоков М.Х. – Ич ишлени Нальчик шахарда Управлениясыны начальнигини орунбасары, Нальчик шахарны жамаат кьоркъуусузулугъун жалчытыан милициясыны начальнигини

Нальчик шахарны округну чакъырыу комиссиясыны резерв къаууму

Павленко В.П. – Нальчик шахар округну администрациясыны башчысыны орунбасары (комиссияны председатели)

Иванов З.Р. – Нальчик шахарны аскер комиссариатыны 1-чи бёлюмюню начальниги – аскер комиссары (комиссияны председателини орунбасары)

Бабаева Л.С. – саулукъ сакълауну «Поликлиника №2» деген муниципальный учреждениясыны медицина сестрасы, Нальчик шахар (комиссияны секретары)

Биттиева С.Д. – Нальчик шахарны «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны директоруну орунбасары

Жарашуева С.М.– саулукъ сакълауну «Поликлиника №2» деген муниципальный учреждениясыны врачы-неврологу, Нальчик шаъар, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Лобжанидзе Л.С. – Нальчик шахар округну администрациясыны билим бериу эм илму департаментини ведущий специалисти

Ульясов О.А. – Ич ишлени Нальчик шахарда Управлениясыны начальнигини орунбасары

Бахсан шахар округну чакъырыу комиссиясыны баш къаууму

Бифов А.Ж. – Бахсан шахар округну администрациясыны башчысы (комиссияны председатели)

Сосналиев М.А. – Бахсан шахарны, Бахсан эм Зольск районланы аскер комиссарларыны кьуллукъларын болжаллы халда толтура тургъан (комиссияны председателини орунбасары)

Гендугова З.М. – Бахсан шахарны, Бахсан эм Зольск районланы аскер комиссариатларыны фельдшерлери (комиссияны секретары)

Оришев А.А. – Ич ишлени Бахсан шахарда жамаат кьоркъуусузулугъну жалчытхан милициясыны начальниги

Сабанов Р.К. – Бахсан районну «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны директоруну

Сижажева М.Х. – Бахсан шахарны, Бахсан эм Зольск районланы аскер комиссариатларыны тамата врачлары, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Чернышева Т.Н. – Прохладный шахарны эм Прохладна районну бирикдиринген аскер комиссариатларыны фельдшери (комиссияны секретары)

Прохладный шахар округну чакъырыу комиссиясыны резерв къаууму

Журавлёв Г.А. – Прохладный шахар округну башчысыны орунбасары (комиссияны председатели)

Чепоров П.Н. – Прохладный шахарны эм Прохладна районну бирикдиринген аскер комиссариатларыны 1-чи бёлюмлерини начальнги – аскер комиссарны орунбасары (комиссияны председателини орунбасары)

Болко Т.П. – «Управление образования администрации городского округа Прохладный Кабардино-Балкарской Республики» деген муниципальный учреждениясыны начальнигини орунбасары

Коротченко В.Н. – Прохладный шахарны «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны ведущий инспектору

Лопаткин В.В. – Ич ишлени Прохладный шахарда бёлюмюню участка инспекторларыны бёлюмюню начальнигини орунбасары

Сычёва Н.Р. – саулукъ сакълауну «Городская больница городского округа Прохладный Кабардино-Балкарской Республики» деген муниципальный учреждениясыны медицина сестрасы, Прохладный шахар (комиссияны секретары)

Чухрий В.А. – саулукъ сакълауну «Городская больница городского округа Прохладный Кабардино-Балкарской Республики» деген муниципальный учреждениясыны фельдшери, Бахсан шахар (комиссияны секретары)

Шогенцукова Х.М. – саулукъ сакълауну «Районная поликлиника» деген муниципальный учреждениясыны баш врачы, Бахсан шахар, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Прохладный шахар округну чакъырыу комиссиясыны баш къаууму

Пархоменко Ю.В. – Прохладный шахар округну администрациясыны башчысы (комиссияны председатели)

Богатырёв Э.А. – Прохладный шахарны эм Прохладна районну бирикдиринген аскер комиссариатларыны аскер комиссары (комиссияны председателини орунбасары)

Голубничий С.В. – «Управление образования администрации городского округа Прохладный Кабардино-Балкарской Республики» деген муниципальный учреждениясыны начальнги

Кравченко С.Е. – Ич ишлени Прохладный шахарда бёлюмюню участка инспекторларыны бёлюмюню начальнигини

Мищенко Н.Д. – Прохладный шахарны «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны директору

Харенко В.С. – Прохладный шахарны эм Прохладна районну бирикдиринген аскер комиссариатларыны тамата врачы, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Чернышева Т.Н. – Прохладный шахарны эм Прохладна районну бирикдиринген аскер комиссариатларыны фельдшери (комиссияны секретары)

Прохладный шахар округну чакъырыу комиссиясыны резерв къаууму

Журавлёв Г.А. – Прохладный шахар округну башчысыны орунбасары (комиссияны председатели)

Чепоров П.Н. – Прохладный шахарны эм Прохладна районну бирикдиринген аскер комиссариатларыны 1-чи бёлюмлерини начальнги – аскер комиссарны орунбасары (комиссияны председателини орунбасары)

Кокова С.М. – Зольск районну «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны ведущий специалисти

Псанукова М.Н. – саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясыны фельдшери, Залукокоаже посёлка (комиссияны секретары)

Шалов Л.К. – Зольск муниципальный районну администрациясыны билим бериу управлениясыны инспектору

Шалов Р.Б. – саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясыны баш врачы, Залукокоаже посёлок, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Чухрий В.А. – саулукъ сакълауну «Городская больница городского округа Прохладный Кабардино-Балкарской Республики» деген муниципальный учреждениясыны медицина сестрасы, Прохладный шахар (комиссияны секретары)

Яхутлов Н.М. – ич ишлени Зольск районда бёлюмюню начальнигини орунбасары

Май муниципальный районну чакъырыу комиссиясыны баш къаууму

Атаманенко Ю.Н. – Майский муниципальный районну администрациясыны башчысы (комиссияны председатели)

Гончарук В.Н. – Терек, Майский шахарланы, Терк эм Май районланы аскер комиссарлары (комиссияны председателини орунбасары)

Сосналиев М.А. - Бахсан шахарны, Бахсан эм Зольск районланы аскер комиссарларыны кьуллукъларын болжаллы халда толтура тургъан (комиссияны председателини орунбасары)

Гендугова З.М. – Бахсан шахарны, Бахсан эм Зольск районланы аскер комиссариатларыны фельдшери (комиссияны секретары)

Сабанов Р.К. – Бахсан районну «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны директоруну

Сижажева М.Х. – Бахсан шахарны, Бахсан эм Зольск районланы аскер комиссариатларыны тамата врачлары, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Туниев М.Х. – Бахсан муниципальный районну администрациясыны билим бериу управлениясыны окъуу жаны бла методисти

Тхакумачев Х.Х. – Ич ишлени Бахсан районда бёлюмюню начальнигини орунбасары

Бахсан муниципальный районну чакъырыу комиссиясыны резерв къаууму

Виндижев А.Х. – Бахсан муниципальный районну башчысыны советнигы, администрациясыны ишлерини управляющиси (комиссияны председатели)

Кушхов З.М. – Бахсан шахарны, Бахсан эм Зольск районланы аскер комиссарларыны орунбасарыны кьуллугъун болжаллы халда толтура тургъан (комиссияны председателини орунбасары)

Гучапшев А.М. – Бахсан районну «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны директоруну орунбасары

Кештов М.Х. – Бахсан муниципальный районну саулукъ сакълау бёлюмюню начальнги, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Маршенкулов А.Х. – Ич ишлени Бахсан районда жамаат кьоркъуусузулугъну жалчытхан милиция бёлюмюню начальнги

Тхамокова Л.М. – Бахсан муниципальный районну администрациясыны билим бериу управлениясыны баш специалисти

Шибзухова С.Х. – саулукъ сакълауну «Районная поликлиника» деген муниципальный учреждениясыны фельдшери, Бахсан шахар (комиссияны секретары)

Зольск муниципальный районну чакъырыу комиссиясыны баш къаууму

Шетов М.Н. – Зольск муниципальный районну администрациясыны башчысы (комиссияны председатели)

Сосналиев М.А. - Бахсан шахарны, Бахсан эм Зольск районланы аскер комиссарларыны кьуллукъларын болжаллы халда толтура тургъан (комиссияны председателини орунбасары)

Гендугова З.М. – Бахсан шахарны, Бахсан эм Зольск районланы аскер комиссариатларыны фельдшери (комиссияны секретары)

Ногмова Л.Д. - Зольск муниципальный районну администрациясыны билим бериу управлениясыны начальнги

Сижажева М.Х. - Бахсан шахарны, Бахсан эм Зольск районланы аскер комиссариатларыны тамата врачы, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Чернышева Т.Н. – Прохладный шахарны эм Прохладна районну бирикдиринген аскер комиссариатларыны фельдшери (комиссияны секретары)

Кашхожев З.Х. – Зольск районну «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны директору

Зольск муниципальный районну чакъырыу комиссиясыны резерв къаууму

Закореев А.Х. – Зольск муниципальный районну администрациясыны башчысыны орунбасары (комиссияны председатели)

Кушхов З.М. – Бахсан шахарны, Бахсан эм Зольск районланы аскер комиссарларыны орунбасарыны кьуллугъун болжаллы халда толтура тургъан (комиссияны председателини орунбасары)

Кокова С.М. – Зольск районну «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны ведущий специалисти

Псанукова М.Н. – саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясыны фельдшери, Залукокоаже посёлка (комиссияны секретары)

Шалов Л.К. – Зольск муниципальный районну администрациясыны билим бериу управлениясыны инспектору

Шалов Р.Б. – саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясыны баш врачы, Залукокоаже посёлок, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Кокова С.М. – Зольск районну «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны директоруну орунбасары

Шомахова М.А. – Терек, Майский шахарланы, Терк эм Май районланы аскер комиссариатларыны психология жаны бла айыруну 2-чи бёлюмюню начальнигини тамата болушлукъчусу

Зайченко А.М. – Ич ишлени Май районда бёлюмюню начальнигини орунбасары – кадрла бёлюмюню начальнигги

Ордашева А.В. – Терек, Майский шахарланы, Терк эм Май районланы аскер комиссариатларыны фельдшери (комиссияны секретары)

Павленко Л.Н. – Май муниципальный районну администрациясыны билим бериу управлениясыны специалисти

Тен Т.Н. – Май районну «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны директоруну орунбасары

Толстопятова Н.П. – Терек, Майский шахарланы, Терк эм Май районланы аскер комиссариатларыны тамата врачлары, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Хакуашева Л.М.– Терек, Майский шахарланы, Терк эм Май районланы аскер комиссариатларыны аскерде кьуллукъ этиуге контракт бла алгъадан чакъырыу пунктуну начальнигини (комиссияны секретары)

Прохладный муниципальный районну чакъырыу комиссиясыны баш къаууму

Гертер И.К. - Прохладна муниципальный районну администрациясыны башчысы (комиссияны председатели)

Богатырев Э.А.- Прохладный шахарны эм Прохладна районну бирикдиринген аскер комиссариатларыны аскер комиссарлары (комиссияны председателини орунбасары)

Клешня Л.С. - «Управление образованием администрации Прохладненского муниципального района» деген муниципальный учреждениясы начальнги

Петренко А.В. - Прохладна районну «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны директору

Харенко В.С. - Прохладный шахарны эм Прохладна районну бирикдиринген аскер комиссариатларыны тамата врачлары, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Челябов Х.Х. - Ич ишлени Прохладна районда бёлюмюню участка инспекторларыны бёлюмюню начальнигги

Чернышева Т.Н. - Прохладный шахарны эм Прохладна районну бирикген аскер комиссариатларыны фельдшерлери (комиссияны секретары)

Прохладна муниципальный районну чакъырыу комиссиясыны резерв къаууму

Абазехов М.И. - Прохладна муниципальный районну администрациясыны башчысыны орунбасары (комиссияны председатели)

Чепоров П.Н. - Прохладный шахарны эм Прохладна районну бирикдиринген аскер комиссариатларыны 1-чи бёлюмлерини начальнги – аскер комиссарны орунбасары (комиссияны председателини орунбасары)

Батанова Л.В. - «Управление образованием администрации Прохладненского муниципального района» деген муниципальный учреждениясыны кадрла бёлюмюню начальнигини орунбасары

Бежина И.Н. - Прохладна районну «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны ведущий инспектору

Любуня А.Г. - Ич ишлени Прохладна районда бёлюмюню жамаат кьоркъуусузулугъну жалчытхан милициясыны начальнигини орунбасары

Сычева Н.Р. - саулукъ сакълауну «Городская больница городского округа Прохладный Кабардино-Балкарской Республики» деген муниципальный учреждениясыны медицина сестрасы, Прохладный шахар (комиссияны секретары)

Чухрий В.А. - саулукъ сакълауну «Городская больница городского округа Прохладный Кабардино-Балкарской Республики» деген муниципальный учреждениясыны фельдшери, Прохладный шахар, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Терк муниципальный районну чакъырыу комиссиясыны баш къаууму

Панагов М.А. - Терк муниципальный районну администрациясыны башчысы (комиссияны председатели)

Шомахова М.А. – Терк, Майский шахарланы, Терк эм Май районланы аскер комиссарлары (комиссияны председателини орунбасары)

Гончарук В.Н. –Терк муниципальный районну администрациясыны билим бериу управлениясыны начальнигини орунбасары

Болотокова А.Л. – Терек, Майский шахарланы, Терк эм Май районланы аскер комиссариатларыны фельдшерлери (комиссияны секретары)

Ордашева А.В. – Терек, Майский шахарланы, Терк эм Май районланы аскер комиссариатларыны тамата врачлары, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Терк муниципальный районну чакъырыу комиссиясыны резерв къаууму

Керефов М.А. – Терк муниципальный районну администрациясыны башчысыны орунбасары (комиссияны председатели)

Овагимов С.В. – Терк, Майский шахарланы, Терк эм Май районланы аскер комиссарларыны орунбасары (комиссияны председателини орунбасары)

Кандроков А.А. – Терк районну «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны директоруну орунбасары

Нахов С.Х. – Терк муниципальный районну администрациясыны билим бериу управлениясыны къошакъ билим бериу эм жаш тёлю политикасыны бёлюмюню начальнги

Ордашева А.В. – Терек, Майский шахарланы, Терк эм Май районланы аскер комиссариатларыны фельдшерлери (комиссияны секретары)

Сатибалов А.М. – Ич ишлени Терк районда бёлюмюню участка уполномоченныйлерини бёлюмлерини начальнигини орунбасары

Хагасова Э.В. – саулукъ сакълауну «Районная поликлиника» деген муниципальный учреждениясыны терапевт врачы, Терек шахар, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Хакуашева Л.М . – Терек, Майский шахарланы, Терк эм Май районланы аскер комиссариатларыны контракт бла аскерде кьуллукъ этерге алгъадан чакъырыу пунктуну начальнигини (комиссияны секретары)

Урван муниципальный районну чакъырыу комиссиясыны баш къаууму

Каноков А.Х. – Урван муниципальный районну администрациясыны башчысы (комиссияны председатели)

Хагажеев А.Х. – Нарткъала шахарны, Урван, Лескен эм Черек районланы аскер комиссарларыны кьуллукъларын болжаллы халда толтура тургъан (комиссияны председателини орунбасары)

Мамбетов Х.Х. – Чегем районну «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны директору

Назранов А.Х. – Ич ишлени Чегем районда бёлюмюню начальнигги

Озарукова З.Х. – Чегем районну аскер комиссариатыны фельдшери (комиссияны секретары)

Урусов А.Х. – Чегем муниципальный районну администрациясыны башчысыны биринчи орунбасары – Чегем муниципальный районну администрациясыны билим бериу управлениясыны начальнигини кьуллугъун толтура тургъан

Шайдуллина Г.И. – Чегем районну аскер комиссариатыны тамата врачы, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Чегем муниципальный районну чакъырыу комиссиясыны резерв къаууму

Урусов А.Х. – Чегем муниципальный районну администрациясыны башчысыны биринчи орунбасары – Чегем муниципальный районну администрациясыны билим бериу управлениясыны начальнигини (комиссияны председатели)

Беппаев Г.С. – Чегем муниципальный районну аскер комиссариатыны 1-чи бёлюмюню начальнги – аскер комиссары орунбасары (комиссияны председателини орунбасары)

Бегидова К.А. – Чегем районну «Центр занятости населения» деген къурал учреждениясыны директоруну орунбасары

Гучапшева Ж.М. – саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясыны поликлиникасыны заведующиси, Чегем шахар, аскерде кьуллукъ этерге чакъырыллыкъ гражданлагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оночучу

Динаева Л.И. – Чегем муниципальный районну администрациясыны билим бериу управлениясыны жаш тёлю политика жаны бла баш специалисти

Мамбетов М.М. – ич ишлени Чегем районда бёлюмюню начальнигини орунбасары

Ахыры 4-чю бетдеди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини 2008 жылда 29-чу сентябрьден 93-УП номерли Указы бла къабыл этилгени

Къабарты-Малкъар Республиканы муниципальный районларыны бла шахар округларыны чакъыруу комиссияларыны

КЪАУУМЛАРЫ

Ахыры. Аллы 1,3-чю бетледеги.

Шогенова С.Х. – саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясыны медицина сестрасы (комиссияны секретары)

Черек муниципальный районну чакъыруу комиссиясыны баш къаууму

Темиржанов М.О. – Черек муниципальный районну администрациясыны башчысы (комиссияны председатели)

Хагажеев А.Х. – Нарткъала шахарны, Урван, Лескен эм Черек районланы аскер комиссарларыны къуллукъларын болжаллы халда толтура тургъан (комиссияны председателини орунбасары)

Жуков Б.С. – Черек районну «Центр занятости населения» деген къырал учреждениясыны директору

Шунгарова Л.Х. – Черек районну «Центр занятости населения» деген къырал учреждениясыны орунбасары

Эфендиева Т.М . – Черек муниципальный районну администрациясыны билим бериу управлениясыны методисти

Цепишев Х.М. – Ич иншени Черек районда бёлюмюню жамаугъа къоркъуусуулгъун жалчытхан, милицияны начальнигини къуллугъун толтура тургъан

Шехмурзова В.А.– Нарткъала шахарны, Урван, Лескен эм Черек районланы аскер комиссариатларыны фельдшерлери (комиссияны секретары)

Шибзухова Ф.Ш. – Нарткъала шахарны, Урван, Лескён эм Черек районланы аскер комиссариатларыны тамата врачы, аскерде къуллукъ этерге чакъырыллыкъ граждан-лагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оноучу

Черек муниципальный районну чакъыруу комиссиясыны резерв къаууму

Байсиев Х.М. – Черек муниципальный районну администрациясыны билим бериу управлениясыны опека эм попечительство бёлюмюню баш специалисти

Османова Л.Х. – Эльрус муниципальный районну «Центр занятости населения» деген къырал учреждениясыны начальниги

Тилова А.И. – саулукъ сакълауну «Районная поликлиника» деген муниципальный учреждениясыны заведующиси, Тырнауз шахар, аскерде къуллукъ этерге чакъырыллыкъ граждан-лагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оноучу

Урусбиев Р.М. – Ич иншени Эльрус районда бёлюмюню инспектору

Эльрус муниципальный районну чакъыруу комиссиясыны резерв къаууму

Афашокова Р.Д. – Эльрус муниципальный районну администрациясыны башчысыны орунбасары (комиссияны председатели)

Шунгарова Л.Х. – Черек районну «Центр занятости населения» деген къырал учреждениясыны орунбасары

Понежев К.А. – Эльрус муниципальный районну аскер комиссариатыны 1-чи бёлюмюню начальниги – аскер комиссары орунбасары (комиссияны председателини орунбасары)

Атмурзаев М.М. – саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясыны баш врачы, Тырнауз шахар, аскерде къуллукъ этерге чакъырыллыкъ граждан-лагъа медицина жаны бла шагъатлыкъ этиу ишни оноучу

Атмурзаева А.И. – Эльрус муниципальный районну администрациясыны билим бериу управлениясыны методисти

Доттуева М.В. – Эльрус муниципальный районну «Центр занятости населения» деген къырал учреждениясыны ведущий инспектору

Жолаева Н.И. – Эльрус районну аскер комиссариатыны фельдшери (комиссияны секретары)

Шалякин А.Д. – Ич иншени Эльрус районда бёлюмюню участкасыны тамата инспектору

Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини 2008 жылда 29-чу сентябрьден 93-УП номерли Указы бла къабыл этилгени

2008 жылда кюзде аскерде къуллукъ этерге чакъырыллыкъ граждан-ланы саулукъларын тинтирик эм багъарыкъ медицина учреждениялары тизмеси

Къабарты-Малкъар Республиканы Саулукъ сакълау министерстводу «Наркологический диспансер» деген саулукъ сакълау къырал учреждениясы

Къабарты-Малкъар Республиканы Саулукъ сакълау министерстводу «Онкологический диспансер» деген саулукъ сакълау къырал учреждениясы

Къабарты-Малкъар Республиканы Саулукъ сакълау министерстводу «Противотуберкулёзный диспансер» деген саулукъ сакълау къырал учреждениясы

Къабарты-Малкъар Республиканы Саулукъ сакълау министерстводу «Психоневрологический диспансер» деген саулукъ сакълау къырал учреждениясы

Къабарты-Малкъар Республиканы Саулукъ сакълау министерстводу «Республиканская детская клиническая больница» деген саулукъ сакълау къырал учреждениясы

Къабарты-Малкъар Республиканы Саулукъ сакълау министерстводу «Республиканская клиническая больница» деген саулукъ сакълау къырал учреждениясы

Къабарты-Малкъар Республиканы Саулукъ сакълау министерстводу «Центр организации специализированной аллергологической помощи» деген саулукъ сакълау къырал учреждениясы

Къабарты-Малкъар Республиканы Саулукъ сакълау министерстводу «Центр профилактике и борьбе со СПИДом и инфекционными заболеваниями» деген саулукъ сакълау къырал учреждениясы

Саулукъ сакълауну «Городская больница городского округа Прохладный Кабардино-Балкарской Республики» деген саулукъ сакълауну муниципальный учреждениясы, Прохладный шахар

Саулукъ сакълауну «Городская больница» деген муниципальный учреждениясы, Баксан шахар

Саулукъ сакълауну «Городская клиническая больница №1» деген муниципальный учреждениясы, Нальчик шахар

Саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясы, Майский шахар

Саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясы, Нарткъала шахар

Саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясы, Терек шахар

Саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясы, Тырнауз шахар

Саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясы, Чегем шахар

Саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясы, Залукокоаже посёлок

Саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясы, Къашхатау посёлок

Саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясы, Анзорей эл

Саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясы, Заюково эл

Саулукъ сакълауну «Районная больница» деген муниципальный учреждениясы, Солдатская станица

Ич ишлени органларыны баш бёлюмю

Сынаугун кенг хайырлана

Мындан 90 жыл алгъа, 1918 жылда РСФСР-ни ич ишлерини наркоматыны ишчи-эллри милициясыны баш управлениясыны структурасында инструктор эм информация бёлюм къуралгъанды. Оп Россей Федерациясыны ич ишлерини штаб бёлюмюню юлгюсю эди.

Арадан бир жыл озуп, милицияны баш управлениясыны инспекциясы къуралгъанды, губернияларда уя милициясыны бёлюмлери ишлей баш-лагъанды. Алай бла, бек башындан тебирип, тёбеннги звеноларгъа дейин да штабла къуралгъандыла. Аланы борклары уя инспектор тинтиулеге контролькъуть этиу, амалыкъчылыкъны юсюнден шартланы жыйыу эм тинтиу, милицияны энчи составыны къуллукъ этиуюн кёз туурада тутуу, штабны аппаратын къуруу дегенча кёп тюрлю ишле тамамлау болгъанды.

1972 жылда декабрьде СССР-ни МВД-ны штабыны юсюнден биринчи кере Боглум къабыл этилгенди. Анда уа штабны магъанасы эм жери белгили болгъандыла, борчлары, И ч ишлени министерстводуна бёлюмлени бир бирлери бла байламлыкълары шарт тохташдырылгъандыла. Дагъыда бир жылдан а СССР-ни МВД-сыны Штабыны Болумуну мурдорунда МВД-ны, ГУВД-ны штаблаграны юсюнден ишчи-эллри милициясыны баш управлениясыны структурасында инструктор эм информация бёлюм къуралгъанды. Оп Россей Федерациясыны ич ишлерини штаб бёлюмюню юлгюсю эди.

Арадан бир жыл озуп, милицияны баш управлениясыны инспекциясы къуралгъанды, губернияларда уя милициясы бёлюмлери ишлей баш-лагъанды. Алай бла, бек башындан тебирип, тёбеннги звеноларгъа дейин да штабла къуралгъандыла. Аланы борклары уя инспектор тинтиулеге контролькъуть этиу, амалыкъчылыкъны юсюнден шартланы жыйыу эм тинтиу, милицияны энчи составыны къуллукъ этиуюн кёз туурада тутуу, штабны аппаратын къуруу дегенча кёп тюрлю ишле тамамлау болгъанды.

1972 жылда декабрьде СССР-ни МВД-ны штабыны юсюнден биринчи кере Боглум къабыл этилгенди. Анда уа штабны магъанасы эм жери белгили болгъандыла, борчлары, И ч ишлени министерстводуна бёлюмлени бир бирлери бла байламлыкълары шарт тохташдырылгъандыла. Дагъыда бир жылдан а СССР-ни МВД-сыны Штабыны Болумуну мурдорунда МВД-ны, ГУВД-ны штаблаграны юсюнден ишчи-эллри милициясыны баш управлениясыны структурасында инструктор эм информация бёлюм къуралгъанды. Оп Россей Федерациясыны ич ишлерини штаб бёлюмюню юлгюсю эди.

1982 жылны ахырына ич ишлени 205 министерстводуна бла управлениялардна (ол санда Къабарты-Малкъар Республикада), аны кибик шахарланы, районланы органларында 1150 штабла ишлеп башлагъандыла.

1990 жылда январьда, РСФСР-ни Ич ишлерини жангы министерстводу къуралып, оп право низамны, законлукъну сакълауну болуму не хазла болгъанын тинтгенди, 40-дан артыкъ МВД-ны, УВД-ны, УВДТ-ны ишлеринде инспектор тинтиуле бардырылгъандыла. Штаб служба жангы МВД-ны къуралыуна, жетитшимли ишлеп баллары тири къатышуандыла.

Дагъыда быллай бир жангылыкъны юсюнден айта кетергге сюеме. 1992 жылда Россейни МВД-сында юч управлениялны къауумунда жангыдан штаб къуралгъанды: информация-аналитика, къуурау-план эм оперативный (анга МВД-ны дежурный бёлюмюн да къошуп). Аны бла бирге баш инспекция (управление эркинликли) эм редакция басма бёлюм да.

Штаб ишни андан ары кючлеу эм аны магъанасын ёсдюрюю Россейни МВД-сыны штабыны баш штабха тюрлендириу бла да байламлыды. Аны къауумна быллай управлениялна киргендиле: дежурный служба, информация-аналитика, къуурау-план, автоматизация байламлыкъ, право эм халкъла аралы бирге ишлеу эм Баш инспекция. Республикаланы, крайланы, областьланы, шахар, район органлары МВД-лары, ГУВД-лары, УВД-лары, къуурау эм управление службала штаблагъа тюрлендирилгендиле.

Штабны юбилейини юсюнден сёз баргъанда, республикада Ич ишлени министерстводу штабны ишине уллу къыйын салгъанланы атларын айтыргъа керекбиз. Ала быладыла: М.К. Ордалов, М.Х. Хамурзов, Н.Н. Винничук, А.М. Мирзоев.

Мен акъыл эттенден, мындан ары да штабда къуллукъ этгенле, 90-жыллыкъ сынаугун кенг хайырлана, и ч ишлени органларыны оперативизлеу, тинтиу борчларын жетишимли тамамларгъа тийишли юлюшлерин къошарыкъдыла. Ол санда КъМР-де МВД-ны штабы да.

САБАНЧЫЛАНЫ Эльдар, КъМР-де ич ишлени министрини заместители, штабны начальнигги, милицияны полковниги.

Юйрениуле

Пилотсуз самолёт тёгеркде халны тинтеди

Россейни Ич ишлерини министерстводуну энчи авиация отрядларыны таматаларына окъуу-методика юйрениуле къурагъандыла. Бу жол ала Къабарты-Малкъарда бардыряладыла. Бирси кюн а дерсле Нальчикде энчи отрядны аэропортунда озгъандыла.

Республиканы МВД-да энчи авиация отрядны командирини къуллугъун толтургъан подполковник Артур Лоськов бизге айтханнга кёре, быллай юйрениуле хар жылдан да бардыряладыла, быйыл а аны бизде ётдюрюргге оноу этилгенди. Нальчикге РФ-ни субъектлеринден, Камчаткадан башлап, 17 отрядны келечилери жыйылгъандыла.

Юйрениулегге хауа болумла бир кесек чырмагъан эдиле, болсада авиаторла кёргюзтген техника жангылыкъла сейир эдиле. Сёз ючюн, Къабарты-Малкъарны отрядны самолётну пилотсуз учуугуну техника амалларыны юсюнден билдиргенди. Ол аслымында тёгеркдеги къуурдетте, Нальчикде бла республиканы жоллларында болумгъа къарар ючюн хайырланылады. «Самолёт кюн сайын учады, бизни информация арабыздан ГИБДД-гъа авария болгъан жерге экипажлана, терк болуп-лукъ берген машиналаны заманында жиберигре болушады», - дейди Артур Лоськов.

Пилотсуз самолётланы Россейде эки заводда чыгъарадыла - Ижевскде бла Къазанда. Ол цифровой фото эм видеокамера бла жалчытылынылгъанды, ауурлугъу жаланда 3,2 килограммды. Аны хауа разведкада, хауа къараулада хайырланыргъа боллукъду. Бир 100-150 метр бийикликде ол адамланы сыфатлары бла айырады.

Самолётну камерасы суратха алгъанын антеннаны болушлугу бла жерге энчи мониторгъа жибереди, алай бла ол суратха тюшюрген объектлеге тюшюлей эфирде къарагъра боллукъду. Жауун жаугъаны ючюн ол кюн самолётну жаланда 334 метр бийиклликге чыгъаргъан эдиле. Отрядны келечиси айтханнга кёре, аны учаргъа 15 минутну ичинде хазырларгъа боллукъду, жерге ол парашютну болушлугу бла къонады. Самолётну бир ненча кемчилиги да барды. Бириничден, аны эконичи аксия отряды уа Око-1 комплексни келтиргенди. Анга видео камера бла жалчытылынынган АУ-36 аэростат эм мониторлары, пульт упраделнисы болгъан операторкабина, баллонлары бла техника отсек эм газгольдерный станция киредиле. Камера алты километрге дери узакъылыкъдан тюшюреди суратха.

Ростов областны ГУВДсыны тамата инженери Александр Смуров айтханнга кёре, аэростаты камерасы кече да, кюндюз да кумулятор жокъду. Ол кёкде бир, бир бла жарым сагъат учуп турады, алай аны эконичи учурур ючюн а, аккумуляторну бир сагъат жерлерге керекди. Дагъыда, антенна бла байламлыкъны тас эттенде уа, самолёт учхан жеркне кеси къайтады. Алай республикада тау жерледе ишлерге аны программасы жарашдырылмагъанды. Битеу кемчиликлени юсюнден заводха билдириуле этиледиле.

Нальчикге Ростовну авиахаудан къараула бардыргъанда хайырланылады. «Башчыларыбыз къаллай борчну салсала да, аны толтурабыз. Сёз ючюн, водохранилищени сакълайбыз, керек болса, милицияны чакъырабыз», - дегенди ол.

Юйрениулегге къатышханла битеу кёргенлерин жаратханнга ушай эдиле. Пилотсуз самолёт къалай ишлегенине уа артыкъда уллу эс бурулгъанды.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

КУЛЬТУРА

Халкъ сюйген режиссёр

Иван Александрович Пырьев (1901-1968 жж.) совет кинематографны айтхылыкъ адамы эди. Киноискусствону айнытыгъа уллу къыйын салгъанладан бириди. Ол ауушханлы бу кюнледе къырыкъ жыл болады. Аны фахмуруна табыннгана уа биогонлюкде да сюйюп къарайдыла И. Пырьевни киноларына.

Бу кинорежиссёр салгъан фильмлеге халкъ кёп санда жюрюгенди, биогонлюкде да биосюрейдие, багъаладыда аны ишлерин. «Трактористы» (1939 жылда алынгнанды), «Свинарка и пастух» (1941 ж.), «Идиот» (1968 ж.), «Белые ночи» бла «Братья Карамазовы» (1969 ж.) эм башха фильмлери аны совет кинематографында энчи жерлерин алгъандыла.

Иван Пырьевни фахмусуна тийишли багъа да берилгенди. 1948 жылда «СССР-ни халкъ артисти» деген сыйлы ат аталгъанды. СССР-ни Къырал саугъасыны лауреаты уя алты кере болгъанды – 1941, 1942, 1943, 1946, 1948, 1951 жыллада.

ФИНАНСЛА

2010 жылда пенсия эки кереге кёбейирикди

Россейни Правительствосу бу кюнледе къыралыбызны 2020 жылгъа дери айнытыу концепциясын къабыл этгенди. Анда уа къыралны пенсия системасында къаллай тюрлениуле боллукъларыны юсюнден да айтылады.

- Россей глобальный экономикана бир кесеги эртгеден бери да болгъанлай келеди, битеудуния финанс эм энергетика рыноклагъа да тири къатышады. Ол себепден а кризисни ышаннлары бизни фондовый майданчыкъларыбызда да зсленмей къалмайдыла. Биз ана кёребиз, ол тюрлю затлагъа кесибизни айныу планларыбызны жарашдыра туруп, эс бурургъа керекбиз, - дегенди Владимир Путин, Правительствону «уллу» жыйылыуунда (Правительствону къаууму саулай къатышхан быллай жыйылыу айдан бир кере бардырылады)ача.

- Биз аллай планланы жарашдырмай да къоярыкъ тюйюлбиз, аланы тамамлаулу болжаллы артха да кёчюрлюк тюйюлбиз, - дегенди премьер.

Россейни планларында уя адамны ёмюрюн 72-75 жылгъа дери жетдирирге, халкъны санын кёбейтирге эм азайтмай тутаргъа, ёлюмню азайтыргъа (биютюнда бег а ишлерге къолларындан келген адамланы араларында), экономикада энергияны кёп къорратмазча этиуню мадарларын табаргъа, гражданлны файдаларын 2-2,5 кереге, ишни хайырлылыгъын 3-4 кереге (5 кереге болса уя, биютюнда иги) кёбейтирге белгиленнгенди. Министрлени кабинети ол тюрлю сценарийни къабыл кёргенди. Энди уя экы ыйыкъны ичинде «Концепция - 2020» деген планнга къошакъла кийирилликдиле, андан сора ол къабыл этилликди.

Ол тюрлю ишле узакъ болжалны ичинде тамамланылыкъ затладыла. Бусагъатда уя адамланы тутхучлу гарантияла бла жалчытыргъа керекди, пенсия бла байламлы вопросну тынгылы тамамларгъа тийишлиди. Путин айтханнга кёре, 2010 жылгъа дери урууну пенсияны оралтыкъ ёлчеми эки кереге кёбейирикди, 2020 жылда уя пенсиячыгъа жашау этерге керекли ахчаны 3 ёлчеми тенгли бир боллукъду. Ол тюрлю оргурлу атламладан биринчиси 2009 жылда этиликди - урууну пенсияны базовый кесеги 37,1 процентге кёбейтилликди. Андан сора да, 2009 жылда апрельден башлап пенсияны страховой кесегине 15,6 процентге дери индексация этилликди. Пенсия системагъа 2010 жылдан сора къоышулурукъланы пенсиялары уя, прёмьери айтыууна кёре, бек азындан орталыкъ айлыкъ иш хакъларыны 40 процентни ёлчеминде тохташдырылыкъдыла. Былайда быллай чертирге керекбиз – ол пенсияны аллыкъ адамны урууну стажы 30 жылдан аз болмазгъа керекди.

Ол тюрлю ишле ючюн жууаллыкъны Правительство бизнесни боюнуна салгъанды. 2010 жылда 1-чи январьдан башлап бир социальный налог страховой тёлеуле бла алышындырыллыкъды. Ол замандан башлап, ишдеручюле борчлу халда пенсия страхованиягъа ишлеген адамны жыллыкъ иш хакъыны 26 процентин – 415 минг сомну – ётдюрюп турургъа керекдиле. Жыллыкъ иш хакъ башда белгиленгенини ёлчеминден кёп болса, страховой взносла тергелип, тёленип турлукъ тюйюлдюле. Андан сора да, Минсоцразвитияны башчысы Татьяна Голикованы айтханына кёре, борчлу халда медицина страхование этиую фондуна тёленирик взнос урунууну тёлеу фондуну 5,1 процентин, соцстрахха тёленирик взнос а урунууну тёлеу фондуну 2,9 процентин тутаргъа керекдиле.

Иш сообществону айтырыгъын алгъадан эсге алып, Путин ол сообществону келечилерин тынчайтыр муратда былай да къошханды. Бизнесни инбашларына налог тёлеуде асыры улуу ауурлукъ тюшмез ючюн, Правительство энчи механизмни жарашдырыуну мадарларын излейди, дегенди Путин. Былайда, баям, Миллет байлыкъны фондуну ырысхысындан да ахча бёлюнюргге керек болукъду. Гитче бизнесни организацияларына уя кёчюу кезиую бешжыллыгъны ичинде къошакъ къоранчларына федеральный бюджетден компенсация тёлеуле берилирге боллукъдула.

«**Известия**» газети 2008 жылда октябрьде чыкъгъан номериндан.

Итогла

Уллу кёллюлюкдю хатаны башы

Къабарты-Малкъарны от тюшюуге къажау къырал службасы 2008 жылны тогъуз айыны ичинде ишлерини кёрюмдюлерин чыгъаргъанды.

Юзюбюздеги жылны январь айындан сентябрьге дери республиканы тийресинде 564 кере от тюшгенди (озгъан жылны бу кезиуюнде 654-сю болгъан эди). Аланы кезиуюнде 14 адам ёлгенди, 50-ден асламы жаралы болгъандыла. Битеу да бирге 16 миллион 800 минг сом багъасы къоранч тюшгенди.

2007 жылны бу кезиую бла тенглешдиргенде, от тюшюуле 12 процентге, алада ачыгъан адамланы саны уя 10 процентге азайгъандыла. Бу къауугъалы ишден ахча къоранч 21 процентге кёбейгенди. Алгъын жылладача, от тюшюу асламыда энчи жашау юйледе болгъанды - 315-си.

Юсюбюздеги жылда январьдан сентябрьге дери от тюшюулени 47 проценти адамла уллу кёллюлюк этгенлери, электрооборудованиялны хайырланнганда жорукъланы бузгъанлары (18,3 %), печьлени тапсыз ишлетгенлери (7 %) ючюн болгъандыла.

Битеу да бирге 2008 жылны аллындан бери озгъан тогъуз айда Къабарты-Малкъарны от тюшюуге къажау къырал службасы 908 адамны кутхургъанды, 1 миллиард 16 миллион сом багъасы ырысхыны сакълагъанды.

Арсен САБАНОВ.
КъМР-де ГПС-ни пресссужбасы.

СЕЙИР ЗАТЛА

Сиз билемисиз?

Пил бурунну бла уллу терекни тамырлары бла къобарып къояды, алай полню юзе турубда, аны сындырмай ала да биледи. Бир жолгъа кеси да бурунну бла алты литр суу алады.

* * *

Страус ачыуланып урса, арсланны окъуна къыялу этергге боллукъду.

* * *

Америкадагъы Ниагарский деген бек уллу чуччурдан бир такъыйлыгъа 62 миллион литр суу тёпюледи.

* * *

Жирафны жюргеини ауурлугъу онеки килограммгъа жетеди.

* * *

Адам улу бек артда ачхан планета Плутонду. Аны 1930 жылда кёргендиле.

* * *

Акула тишлери бла машинаны жырталлыкъды.

* * *

Адам чапхан заманда, аны кючю жети кереге азаялы олтуруп тургъан кезиуюнден эсе.

* * *

Губуну баласы, тюз туугъанлай окъуна, губу ау этип башлайды.

* * *

Жыртхыч чыпчыкъла балачыкъларын узакъ жерлеге, алагъа хата этмей, кёчюрередиле.

* * *

Биттиркочла жангы туугъан балаларын, къоркъуусуз жер тапхынчы, эки-ючю кюннге дери арка-ларында айландырадыла.

Сахна

«Нарт Ёрюзмекге» чакъырады

Кюз артында, адетдеча, республикалы къырал драма театрла кеслерини кезилю сезонларын башлайдыла. Аланы санында Къулийланы Къайсын атлы малкъар театр да.

Ол 23-чю октябрьде Маммеланы Ибрагимни «Нарт Ёрюзмек» деген пьесасына кёре салыннган оюнгча чакъырады. Аны режиссёру Къулийланы Борисди. Оюнгча театрны актёрлары, хазна къалмай, бары да къатышладыла.

Спектакль 18 сагъат 30 минутда башланырыкъды.

Сорууу болгъан бу телефон бла сёлешсин: **47-54-41**.

УЧРЕДИТЕЛЬЛЕ:КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редакторну орунбасары АППАЙЛАНЫ Музафар

РЕДКОЛЛЕГИЯ:
АТТАЛАНЫ Жамал (баш редактор), АЛИКАЛАНЫ Владимир, БЕППАЙЛАНЫ Муталип (баш редакторну орунбасары), БИТТИРЛАНЫ Аминат, ТЕКУЛАНЫ Хауа, ТОКУМАЛАНЫ Хусейн, ТОКЪУЛАНЫ Борис (жууаплы секретарь).

ТЕЛЕФОНЛА:
Редакторну приёмныйы - **42-63-01**. Баш редакторну орунбасарлары - **42-38-21**, **47-26-22**. Жууаплы секретарь -**42-66-85**.
Секретариат - **40-93-62**. Корректорла - **42-63-52**

РЕДАКЦИЯНЫ БЁЛЮМЛЕРИ:
Жамауат-политика жашауну бёлюмю- **42-67-68**,**42-24-02**.
Экономиканы бёлюмю - **42-66-73**.
Культураны бёлюмю - **42-75-82**.
Социальный политиканы бёлюмю - **42-66-76**, **47-27-59**.
Жангылыкъланы бла спортну бёлюмю - **47-26-39**, **42-66-71** .
Письмоланы, рекламаланы эм билдириулени бёлюмю - **42-37-94**.
Тилманчланы бёлюмю-**47-31-28**. Сурат алыучу бёлюм - **42-68-72**.
Бухгалтерия - **42-30-87**
Операторла -**47-26-28, 42-39-65.**

Редакция авторла бла къагъыт жюрютмейди. Къол жазмалагъа рецензия этмейдие эм ала артха къайтарылмайдыла.
Газетде басмаланнган материаллада айтылгъан оюмла редакцияны оюму бла келишмезге боллукъдула. Алада айтылгъан хар зат ючюн, Россей Федерациясыны басманы юсюнден Законуна тийишлиликде, материаллану авторлары кеслери жууаплыдыла.

Редакция авторладан 400 газет тизгинден (машинка бла жазылгъан 5-6 бет) кёпюю алмайды.

Газет Басманы эм асламды информацияны эркинликлерин къоруулау жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чю июнюда регистрация этилгенди.
Регистрация номер —И—0066. Индекс - 51532

Газетни басмагъа КъМР-ни Культура эм информация коммуникацияны министерстводу компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет 1905 жылда Революция атлы республикалы полиграфкомбинатда басмаланнганды, Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 33

Газетлени иелерине тапдыруу ючюн КъМР-ни почта связыны федеральный Управлениясы жууаплыды.
Телефонла: **42-06-51, 42-19-97**

Газетлени розницагъа сатыу ючюн КъМР-ни "Роспечать" акционер обществосу жууаплыды.
Телефон: **42-69-34**

Номерге графикге кёре 19 сагъатда къол салынады. 21.00 сагъатда къол салынгъанды

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГЪАРГЪАНЛА:
Османланы Хыйса - дежурный редактор; Кетенчиланы Зульфия - жууаплы секретарьны орунбасары; Ахматланы Шахида (1,2-чи бетле), Зеланы Лида (3,4-чю бетле) - корректорла.

Тиражы 3850 экз. Заказ №3372

РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 5